U. B. BERGEN
Ms. 185 m

185 m

№ 1. Optegnelser om Gaarden Sorthe og dens ældre Beboere
af Tider af Hjelling

Gaarden Sorthe er en af de betydeligste Gaarde i Skiens Sogn, ikke hvor Herskende, men i sær her Gaarden i Fortiden, ligesom i Nutiden heist tilhørende gode Skiensroere, og hvad som især her voret Gaardens Herlighed, er at der til Gaarden, og paa dens Grund, bestandigt gjennem Tider, indtil forrige Aarhundrede, voret Smørvarke ikke der adskillige Elv, der løber ud af et Vand, Sorthe vand, Reidet, hvor ogsaa Nøtterne her paa Vandets Omgivelser findes, at en ikke ubetydelig Vandmasse kun opsamler og bevarer til paa Sommeren, de Vand Aarstiden trænger. Man kan tænke, hvilken Herlighed Smørbrøget paa Sorthe her voret i 13de 14de, 15de og 16de Aarhundrede, da Skattene og især Hans Jacobs indsendt sig i Hobetal her paa Landstinge og tilkøbte de sig Smørbrød. Navnet Sorthe, her man troet, at udlede fort Skjøgg. Da Gaardtunet ligger saa under Fjeldet, paa at Solen en Stund af Aaret ikke kan faa der ifra.

Gaarden Sorthe her meget tidligt voret Kjøbt af Eierne og Beboerne af Giske og voret tillagt Giske gods under at Tiden her havet sin Oplysning om, neuer at Hovedgaard Kjøbe er foregaaet for hele Gaarden, kun for sig, at en Del af Sorthe, som endnu aar 1494 ikke eiedes af Giskefolket, Kjøbte Lensmanden paa Hr. Alf Knudsen i Giske, da Enken Gyde Thorkelsdatter solgte hans hvad kun eiede i bemeldte Gaard "Sirtenen i Skeiner Kirke Sokn paa Sundmør."

Een Beviisnelse om, at bemeldte Kjöld, vor rigtigt afflöttet, er
udstedt i Brev fra Giske den 14 April 1494, og er der stor Sand-
synlighed for, at Giskefolket havde tidligere Kjöld den övrige Del
af Guerdon Sorthe. Der er tilliige stor Sandsynlighed for, jeg endog
Bevis for, at baade Sorthe og de fleste andre Guerde her paa Sönd-
möre have vaaret Selveiergods, det vil sige, at Guerden ikke af Jom-
frue selv; idet 12te og 13de Aarhundre mere end senere, ikke blev ført ind
af Giskefolket, dels heer den Sidr formeende Protestens afholdt fol-
ket fra Gavegods, tilligt Delingsmellem Kirke og Krone, og til Gen-
gjeld lovet dem, at de efter Döden, skulle faae Jord i Abra-
hams Skjöd, i fromt Laste.-

Guerden Sorthe her den fulgte Giskegodset, ligt indtil dette Aar
fom Jomfrue til den dansske Krone siden 1582, men i Livet fra dette
Aar til Aar 1648, maae Sorthe vaare skjödt fra det egentlige
Giskegods, da Guerden ikke findes nævnt i Skjödet fra bemeldte Aar paa
Giskegodset til Norges Rigsraad Hr. Hannibal Sehested, men er
muligt ved Mangelfulde Kommet i en Proprietors Eie paa Sönd-
möre, endskjönt jeg ikke tidligere, end fra ei Aar siden Oplysning derom.

Dog kun jeg skrive paa meget Lige i de herom handlede Forhold.
at den nævnte Proprietor, var ingen anden end Hr. Provst Christopher
Pedersen Hjörnen i Borgund, da jeg her fikk Bevis for, at han
var Eier af Guerden Sorthe Aar 1687 og maae saa længe før, da det
heder i en Befæstelsesforretning fra bemeldte Aar, at „Sorthe Gaard
skaaer paa Hr. Hjörnens Lieboel." Ved Provst Hjörnens
Död Aar 1689, blev hans Arvingers Gods, (Han var Eier af over
574 Vogne i Fæstebrev af Giskegodset, om ved Kjöld alle Aar, ved jeg ikke)

Iver Olsen Gaarden Sorthe, fulgt ved offentlig Auction Aar 1691., og blev Sorthe
Iver Kjøbt, stillet med mange andre Gaarde her paa Søndmøre, af den riige og formi-
de Landhandler og Lensmand Ole Larsen paa Aalesette, og efter hvem Død
Aar 1710, erverder Gaarden Sorthe af hvem ældste Søn Lars Olsen Aalesette
i Hovingdal, som var gift 1ste gang i 2den Ægteskab Aar 1709 med Anthe
Hansdatter Stokberg, som Datter af Hundholmen af Hans Jacobsen Stok-
berg og Anne Hansd. Agerup i Fosnestholmen, og da Lars Iver Rodt efter
Faderen Ole, Aar 1714, erverder Sorthe Gaard af hvem ældste Barn Datter Anne,
Larsdatter født Aar 1709, og siden gift Aar 1731, med Sorenskri-
ver Jens Jørgensen Heide, og efter hvem Død Aar 1741. blev boende
Sorthe og flere af hvem eiende Jordegods fulgt ved Auction, og blev Gaarden
Sorthe da Kjøbt af bemelte Anne Sorenskriver Christopher Olsen paa
Aalesette, som efter fulgte Sorthe Gaard til Broderen Paul Olsen
Aalesette paa Salnes. Paul Iver, som da Kjøbt, Aar 1742, 27/4 bragte hjem
Enke Elisabeth Maria Brandal, Aar 1743 ved Ægteskab med Knud
Høyer, Gaarden Sorthe til hvem, men Iver Aalesetter Søn Paul Jørgen
Aalesette paa Salnes gjorde Fordring efter Aar efter Faderen, blev ag-
saa Gaarden Sorthe Jørgen Aalesetter Eiendom. Jørgen Aalesette døde
Aar 1786 og Sorthe Gaard erverder af hvem ældste Datter Maria Aalesette,
gift Aar 1781 med Christen Vullen, som om Aaring Aar 1808 fulgte
Sorthe Gaard til samtlige 3 Ophavere
Efter saaledes at have forevist Rikdet over anførte Rode Bemærk-
ninger, vil jeg omtale med et Par Ord Familien Sorthe, saa-
vidt, for dig er kjendig Familie nedstammer her ifra, eller hvorfra
den har sit Ophav. Den egentlige Stamfader for Sorthe at-
ten, og som første Person af Alle som jeg har Kjendskab

til, er en John Sorthe som blev gift med Sorthe omkring
Aar 1586. I Forlovingsbrevet gik Kyndet hvem bemeldte Aar til
Ex John Lund i Sørø: Man erfarer tillige, at bemeldte John
den brugte Gaarden Sorthe ved samlet Brug, og benævnes (Gaarden)
Skrifter for Sortheren med en Skyldsat Rubel i Fuerhuegy, det
samme gjælder af den samme nu ødelagte Gaard som Hidtil Rubler,
som er nu for en Del af Gaardens Ødemark. En Sønnesøn
af bemeldte John Sorthe navnlig Ex Anders Sorthe henvendet
sig for Kommet ved Brev fra Aar 1649, i nemlig en Bevid-
nelse om, at Sorthe Brug skulle være ofret omtrent 6 à 8 Aar før.
Jeg ved ikke engang Navnet paa Anders Sorther Hustrue, eller
hvad Aar hun døde, kun ser jeg, at han havde 4 Sønner og 1 Datter
af hvilken 2 af Sønnerne, Lars og Rasmus og Datteren Anne døde
allerede Aar 1719 i en Tarsot, alle i samme Aaret, Lars 12, Rasmus
14 og Anne 14 Aar gammel. Anders Sorther 2 andre Sønner vare
* Augmund og Christen, og disse sees at have havt paa hvert sit for-
skjellig Brug i Gaarden Sorthe, følgelig ved Gaarden allerede da delt i
2 Brug. Christen Andersen, som døde Aar 1699, efterlod sig blandt
flere Børn, Sønnen Rasmus, som blev gift omkring Aar 1668,
med en Johanne Olsdatter, ifølge at jeg har vidne Skjøde Kjøbekaldelse, men
hvorom han havde Sønnen Christen, der Aar 1701 blev gift med en
Ærlig Lars Datter Hovenydahl. Rasmus Christen Rasmussen
Sorthe døde Aar 1740-42 Aar gammel, følgelig ved han født paa Sorthe
Aar 1668, efterladende sig flere Børn, hvoraf sig Kjender følgende.
1. Maalene Christens Datter gift 1737 med Hans Størkersen paa
Klokkhoth, hvor de bode. 2. Gjertrud Christensdatter gift 1738

med Knud Iversen fremme Eidem i Folkven. 3.o Ingelev Christendatter, gifte
ster 1737 med Lars Pedersen i Hovingdalsnæs, Senedenfor,
og endelig 4.o Anders Christensen. Hun blev først gift Guvrdis Sorthe
ster 1710, gift ster 1738 med Gøre Olsdatter Klok, og er hun den
mere talkyndige og ikke Personalhistorie oftere omtalte ring Bonde-
mægnet, Anders Sorthe, om hvis Afkom er udførligt omtalt
i mit fødselsnævnte Værk, hvorfor jeg ønsker det ikke nærmere her at gjentage.-
Ovenbenævnte Ragnhild Christensen Sorthe havde foruden Sønnen
Christen, ogsaa Døtrene Ingelev, som i aaret 1705 blev gift
med Paal Larsen Hovingdalsnæs, og om hvem Afkom, senedenfor.-
Det er ovenfor sagt at den førstnævnte Anders Sorthe ogsaa havde en
Søn Steigmund, der som sagt ogsaa havde fremme Sorthe, den Guvrdis
som sagt ved den Tid var nygift dell i 2.o Ægteskab, mellem Broderen Christen
og Steigmund. Bemeldte Steigmund Kjendes jeg kun derved, at hun døde
ster 1698, 55 ster gammel, og af hvem Børn Kjendes jeg kun en
Søn Ole fremme Sorthe, og om hvem heddes det, at hun var i 2den Ægte-
skab gift ster 1701, med en Gunder Eriksdatter, der døde paahum
ster 1724 65 ster gammel. 2den Gang var Ole gift i aaret 1725, med
en Gøre Larsdatter, som døde ster 1739 61 ster gammel. Ole Sorthe
døde selv i aaret 1733, 84 ster gammel. Af Ole Steigmundsen Sorthes
Børn Kjendes jeg kun Sønnen Einer Olsen, som ogsaa havde fremme
Sorthe. Han var ogsaa 2 Gange gift, men jeg Kjender kun hvem 2den
Hustru nemlig Ingelev Olsdatter Sorthe, med hvem han blev gift
i aaret 1715. Den bemeldte Ingelev var fra Sorthe, og hendes Fader
hedte Ole, fremmen den Formodning, at Sorthe Guvrd ved ster 1660

mærkelig ved dette 3 forskjellige Ting. Nogen Viskhed i denne Sag, kan jeg ikke fremlegge — Einer Olsen Sørthe døde, efter 1739, 73 Aar gammel, og af hans Børn nævnes 1. Datteren Elen Einersdatter, gift efter 1768 med Amund Knudsen Skeisetter, 2. Datteren Ragnild, gift efter 1756 med Rasmus Gjørsen Sørthe, om hvem nedenfor, og 3de Sønner Ole Einersen. Hvem fjerde af disse blev, da han var opkaldt efter Farfaderen, men Ole døde ugift efter 1724. 4de Sønnen Amund Einersen Sørthe. Han beboede Fadrengaarden Sørthe, lige som hans Fader og Farfader og var han 2den Gang gift. Første Gang i Aaret 1745 med Ingelev Gjørsdatter som døde fra ham Aar 1758 og var hun 2den Hustru ved jeg ikke mere, end at hun hette Ragnild. Amund Einersen Sørthe døde i Aaret 1793, 72 Aar gammel, og efterlod han sig følgende Børn, som alle fjerde af 1ste Ægteskab.

1. Ole Amundsen. Han blev gift i Aaret 1792 med en Marie Olsdatter i Lungnor, hvorfra hun var, og var Ole den første Selveiende som boede i Lungnor, da han efter 1805, kjøbte Gaarden Lungnor af Bestyrer Arnesen Sørtheskog. Ole og Marie Lungnor døde begge i et og samme Aar, nemlig efter 1839, han 72 Aar, hun 75 Aar gammel, efterlevende sig en Søn Andreas Olsen og 2 Døtre ældre. Bemeldte Andreas Olsen boede, ligesom hans Fader gjorde Lungnor, og blev han gift Aar 1827 med Berte Larsdatter Honingdalen, som døde fra ham efter 1869, efter at hun havde skjænket ham 3 Sønner, nemlig 1. Peter Olsen som døde ugift efter 1866, 14 Aar gammel, 2. Peter Christian døde 9 Aar gammel 3 Lars Andreasen, der var ældst, og er gift med Anne Larsdatter Skaue, en Datter af

Lars Halvorsen Skaue. Benedikte Lars Andreasdatter bor ogsaa i Lysgaard, og have 3 Sønner, nemlig, Lars Peter, Andreas, og Bastian.
Andrine Olsdatter Lysgaard blev gift 1812 med Knud Solvi Dal med hvem hun fik 6 Børn, hvoraf 2 Sønner, Peter gift med Synnøve Peders datter Solvoll, og bor i Solvi Dal, og Knud Knudsen gift med Sirine Jacobsdatter Skaue, bor i Rauskaum, ikke Børn.-
2. Ingeborg Amunds datter. Hun blev først gift aar 1780 med en Lars Olsen fra Skaue, de bode efter et Aar Ogterskeid, og have de kun med hverandre Døtrene Mette, som aar 1804 blev gift med Amund Ellingsen Lunde i Driskaug som døde aar 1845, 73½ Aar gammel efterlevende sig følgende Børn 1. Lars Amundsen. Hun blev gift aar 1834 med Siri Olsdatter Gjerkaas, boede, ligesom hans Fader paa Gaarden Skaue, hvor Lars døde i Aaret 1854, 43 Aar gammel. Siri døde aar 1876, efterlevende sig følgende Børn.
1. Anne Marie Larsd: gift med Amund Christensen Sorthe, bor paa Skaue og have fire Børn. 2. Olave Larsd: gift med Daniel Christensen Nedre Glommen, en Søn af Christen Sorthe. 3. Lisse og 4. Barthe Ane Lars Skaue Døtre ere ugifte.-
Amund Skaues 2den Barn var Sønnen Knud. Han blev gift med Anne Anne datter paa Elvrol hvor de bode, og efterlod sig Sønnerne Amund, der bor Rom paa Hevet, og Carl, ugift, samt Døtrene Anne Marie, gift med Daniel Johansen, have fire Børn, og endelig Døtren Louise ugift.
Amund Skaues 3die Barn var Datteren Ingeborg. Hun blev gift med Elling Pedersen fra Gjerkaas, bode paa Gaarden Nedre i Skaue

og efterlod sig Sønnen Peter Ellingsen, der er gift med Ingeborg Jørgensdatter Store Engsetle, boer paa Nøst, og have flere Børn. –

Amund Knudsen 4de Barn var Datteren Anne. Hun blev gift i Aaret 1837 med Christen Olsen Sortte, og om denne Gren af Sortteslegten findes i Personalhistorien.

Amund Knudsen 5te Barn var Inger Anne. Hun blev gift med Svend Gundersen fra Vedsæt i Vestre Sogn hvor de bor, og have flere Børn, hvoraf den ældste Søn Gunder er gift med Pernille Jørgensdatter Skjævesæ boer paa Vedsætte, have flere Børn. –

Andengang blev Ingeborg Amundsdatter Sortte, der som sagt var blev Enke fra Knud efter sin første Mand Lars Olsen, endengang gift i Aaret 1782 med en Lars Pedersen fra Enstad i Sokndal Sogn, og fik hun med ham Datteren Lovise, der var jordefæg, og døde ugift paa Knud. – Ved Ingeborg som Enke efter Lars Olsen Knud blev gjort en mundtlig Formuesforfatning, paa forbeholden det i bedre Mon, da hun formælte, indgik Ægteskab med Lemelte Lars Pedersen. Hun var Bundo byggen, og forudvar da Contenten som han havde tillagt sig i Prangeaaren, forøgede hun disse betydelige, under sit Ægteskab med Ingeborg Knud, saa at hans Formue var bel betydelig. Da han i Aaret 1801, 31 Aar gammel afgik ved Døden, og som arvedes af hans Enke og eneste Datter Lovise. Man fandt i hans Hjemme, efter hans Død, blandt andre Sølvpenge, 60 Rigsdaler bare i Sølvenskilling-

er, som kun i Livet af de 3 Aar, som han blev gift med Skrive, hvor-
med legat her Brandsvig, af en af sine Naboer, der dagligt gjorde vor
gleu i det Huus.-

3 die Jomfru Ingeborg Skrive gift Aar 1805 med Peder Pedersen Hoff,
(i Feder til Peder Nicolai Pedersen) som de var blevne Enkemand, og ved
den Anledning kom en stor Del af Jens Skrives efterladte Eien-
dele til Ulvestad etter. Ved gjorde overdragende Datter Lenin og Malene
(hvilken sidste, var gift med Amund Skrive) hende der kun var Pige, men
Hovedsummen som den dog i vie med, var og blev dette for Skrivefami-
lien.-

3. Ragnild hendte Amund Sorthes 3die Barn. Hun blev gift i
Aaret 1783 med en Thorsten Reitvengjerde, hvor de ogsaa bode, og
efterlod de sig Sønnen Sivert, som ugift blev boende i Brændalsvandet,
samt Døtrene Petrea, Ingeleu, Olea og Andrea, af hvilke de
3 førstnævnte døde ugifte, medens af Andrea var gift med en Pe-
ter paa Guerden Leerstad i Borgunds Sogn, hvor de have blevet
flere Børn Sønnen Thorsten, gift med Christophine Eriksdatter
Flesvatten Ystenes, og bor de i Aalesund, have flere Børn, (som min Jo-
fruelthistorie).

4. Gerie Amundsdatter Sorthe. Hun blev gift Aar 1784, med en
Ingebrigtsen Aleinod i Borgunds Sogn, hvor de ogsaa bode. De
efterlod sig følgende Børn. 1. Sønnerne Reignund der døde ugift, 2 Hen-
3. Elias, 4 Ingebrigt, hvilken sidste havde Sønnen Hem Kir-
holm, som i flere Aar var omgangende Skolelærer i Borgunds Sogn.

der efter Skolelærer i Vestre Sogn, hvor hun gifte sig med Sigen Elisabet Thorstensdatter Vestre, og bor som Gaardmands Enke Gaarden Nedre Kalbakken i Fjærdals Sogn, og hun de fleste Børn. -

5. Einer Arnundsen Sorthe. Hun var oldst af Arnund Sorthe Børn og optog efter Forældrene Einer Olsen Sorthe. Einer boede først Fodrevgaarden Sorthe som han eiede af C. Wullen først Solnør, og blev hun gift Aar 1780, med Pigen Solveig Knutsdatter Vosse i Gjerpens Sogn. Einer Sorthe døde i Aaret 1819, 59 Aar gammel, og Solveig overlevede hun i mange Aar, da hun døde i Aaret 1843, 83 Aar gammel, efterladende sig følgende Børn.

1. Arnund Einersen. Han boede først Gaarden Sorthe som han kjøbte af Christen Wullen først Solnør. Aar 1815, gifte han sig med Pigen Margrete Knudsdatter fra Lille Engeseth, en Frille Datter af Knud Lille Engeseth, der var gift med Mari Lille Engeseth, som udstyrede sin Stedsdatter med Senge og Klæder, som af Arnund Sorthe med Eet, blev vedholdet. Margrete døde først hun Aar 1820, 36 Aar gammel, efter at hun havde skjænket hun 1 Datter Karoline, som Aar 1834 blev gift med Erling Olsen først Ekornrød, hvor de bode, men ingen Børn. -

Andengang blev Arnund Sorthe gift Aar 1821, med Pigen Anne Iversdatter fra Eidsvigen Søster af Bonden og Gaardbruger i Eidsvigen, og Arnund døde Aar 1853, 64 Aar gammel, efter at hun med sin Hustrue Anne Iversdatter endnu levede i havde følgende Børn.

1. Sönnen Einer. Hun blev gift med Gaarden Sorthe, og er hun gift anden gang med Johanne Lensdatter Valde, med hvem hun har to Børn tilsammen. –

2. Søstren Anneside. Hun er gift med Jørgen Jørgensen Eskevold, hvor de bor, og have flere Børn, hvoriblandt Sönnen Sver, opkaldt efter Moderens Morfader i Eidsvig. 3. Thoresine Anneside Datter. Hun fik først en Søn uden for Ægteskab med en Thorveld Normann, nemlig Reuthe, som bor ved Gaarden Myren i Skaue Sogn som den første Selveiergaard blev benævnte Gaard Myren. Senere blev Thoresine Anneside gift med en Kjøbmand Tegelvig, og bor i Aalesund. Af bemeldte Hr. Tegelvig og Thoresine Sorthe dog Kjøbmand Rabe i Aalesund, fik Thoresines Broder Einer Sorthe Gjæld betale. Som Endskjøt for at Tingsteden som Tegelvig stiftede, maatte Einer Sorthe selv overtage, og betale Beløbet med over 1500 Spd. – Thoresine og Tegelvig have flere Børn. –

2. Regnild Einersdatter Sorthe. Hun blev født paa Sorthe Aar 1791, og gift i Aaret 1811, med Skolelærer John Peder Jon Reuthe og bleve de som de første Selveiersfolk paa Gaarden Storskjellingen (se min Personalhistorie) Bemeldte John Skjelling var født den 2den October 1782, og døde i Aaret 1848, den 11te Juni, 66 Aar gammel. Regnild døde den 15de April 1876, 85 Aar gammel, efterladende sig 2de Børn, nemlig Sönnene Peder Skjelling, (se Sedskriveren af dette Levnet) født d. 26de September Aar 1818 (degnet) og Einer Skjelling født Aar 1822, gift Aar 1848 med Degen Thoresine Rasmusdatter Tøsse, og bor som Gaardbruger paa den Selveiergaard bemeldte Einer Skjelling i Skaue Sogn den Einer Skjellings Moder Regnild, og hvem Kirstine Thoresine Moder, den nedenfor nævnte Randi Torp vare Søstre, ver Einer og Thoresine

Søskendbørn, og heer de følgende Børn. 1. Sønnen John Tylling, født Aar 1849, gifted sig som Skolelærer i Aaret 1872. med Sigrun Ragnhild Anthonsd.; fra Sønnedalen af den nylig afdøde fhv. amtsstorthingsmand Ole Tollisen i Gransvig; og bor som Gaardbruger i Store Tylling, medens at heer er Skolelærer i den nordre Del af Skaun Sogn, heer ingen Børn. 2. Peter Robert Olavsen Tylling født Aar 1865. 3 Døtrene Petrine og 4. Anne Marie, af hvilken den sidste blev gift i Aaret 1876 med Knud Pedersen Ytter-Ekrol, og bor der.-

3. Rønde Einersdatter Sørtun. Hun blev gift Aar 1815 med Rasmus Eriksen Tørp i Gransvig hvorfra de bode, og da Rønde's Mand Tollak Sørtun var en Søster til Rasmus Tørps Fader Erik, var følgelig Rasmus og hun Kusiner Rønde Søskendbørn. Rasmus døde i Aaret 1874, og Rønde døde Aar 1844, da hun indgik hun 2den Ægteskabsstand med Hr. Jacob Tørp, nyss Aar for sin Død.-

* Rasmus og Rønde Tørp efterlod sig følgende Børn. 1. Sønnen Jacob der bor paa Gaarden Ragna i Harhaug Sogn, heer gift 2 Gange, og heer med sin første Hustru Olave, flere Børn.- 2. Sønnen Einer Rasmussen. Heer er gift med Ingeb og Pedersdatter, da hun Enke efter den nedenfornævnte paa Gaarden Ytter-Ekrol, bor paa samme Gaard Ytter-Ekrol, og heer Sønnen Olav og Datteren Jacobine. 3. Ragnild Rasmusdatter. Hun blev gift med Enkemand Peder Arnesen paa Valle, og efterlod de sig følgende Børn. 1. Rasmus Pedersen, bor paa Valle og er gift med Petrine Jørgensdatter Indrevigen, heer flere Børn. 2. og 3 Sønnerne Thrond og Arnund Pedersen.

ner og endelig Dorthea Anne, gift med Peter Hansen Sunde i
Tiseldals Sogn i Romsdal. 4. Thommesine Rasmusdatter. Hun er som
ovenfor er sagt gift med Claus Johnsen Store Fjelling. 5. Anne Marie
Rasmusd.; Hun var gift med Sivert Albertsen Brun, og dode hun
i sin første Barselseng Aar 1854, 25 Aar gammel. 6. Olene Rasmusdatter.
Hun er gift med Rasmus Nilsen Aalbotten, og bor i Store Tombren
i Vestnor Sogn, og have Sønnen Nils Rasmussen
4. Olin Einersdatter Sorthe. Hun blev gift med en Johs. Sandvig i
Jørstad Sogn, og ere de forlængst døde, men de efterlod sig følgende
Børn. 1. Sønnen Knud som er gift og bor i Norvig i Sølvsen.
sen flere Børn. 2. Sønnen Andreas, der er gift og bor
sen flere Børn. 3 Dorthea Thommesine gift bor paa Garden Aar
i Sølvsen, have 3 Børn.

Den Sorthefolket, ikke mindre end 3 Gange var besøgt med
Pestsygdom overfor, var det i sin Tid og gode Orden, at jeg med et
Par Ord her omtalte Pestsygdom Familieforhold. Aar 1755 blev
Enkelt Knudsen Pust gift med Jiger Randi Størkersdatter Sandø.
Skrue, og bode paa Garden Pust i Jørstad Sogn, med hvem han fik
Sønnerne Mads og Knud. Mads bode i Norvig under Solnør, men der-
Knud blev sendt til Vardehus, for at tjene Garnison der. Man for-
teller, at Mads i Jesusen paa Sølvik havde mistrøstet Knud for
meget ødsel Tjeneste paa en Fjordbaad, der kom fra Throndhjem
med Varer, og han Bønder om Natten paa Sundet ved Lung-

Rebo, da Tjeneret blev udført, og da de tjenlne Aarer var
bestemt til Mejeriet, blev hun fuld med sine Knud. Hjemme
hun i Rundbevise at hun var skyldig i Tjeneret, at hun lod Knud
med sit Folket, veise til Timmerker og Gjøre sin Gemisse i Vor.
Dorthie i 10 Aar. Knud var en ordentlig og tillige opfyldt Mand, og da
hun Rundt reyst og skrive, blev han efter endt Tjeneret til ansat
som Lommand i Drums, og som snart ved blev hun i sine Aar.
Nogle tid efter hun fik der nyt i Landet med en Johne, med hvem hun
fik et Sigthorn, som blev tilbage der Nord, da Knud og Hustru
i Aaret 1799 Kom tilbage til Tørp. Aar 1800 Købte han af
Kapitein Hall, gift med Elisabet Adelheit fra Solnæs sine Lang-
skebo 18 Mark i Fiskelie i Mellag i Gaarden Tørp i Elisabet
hendes fuld brede Tørp og Langskebo i Arnefjord Fadeen Jørgen Adel-
heit sine Solnæs og nede ved Siden opsprite nu Knud sig en Stue, sine
den samme Sort, hvor Edel Skrags Veranings huus, for over 90 Aar
siden, stod stuet. Her bode hun i mange Aar, indtil hun blev En Rom
og gammel og svag, da overdrog hun sin Gaard sin til den nedenfornævnte
Mesterlinen Erik Jørgen Tørp, som Eiendom imod Kost og Føderaad.
Medens Knud bode sine Tørp, hende hun med sin Hustru Jønnen
Peter, der overlevede Faderen, men døde ugift af Kakkoppen, og
hun Pøster i Nordlund, og Arne efter hun. — Efter ovennævnte Ek-
tefolk Tørp Død, gift de hun Erik Rundt sig atter med en Pige min
Hølsbø ved Solnæs, og med hun fik hun Jønnen Erik og Datteren
Thellaug, der hvilke Forældre som ovenfor er sagt, blev gift med Gaar
Ameindsen Sorthe.

Erik Rasmus sen blev gift med en Anne Jørgensdtr fra Stridelev, med hvem han fik 3 børn nemlig Rasmus, og den nedenfor nævnte Martinus, af hvilken Rasmus, som ovenfor nævnt blev gift aar 1815, med Randi Christensdatter Sorthe med hvem han havde de ovenfor nævnte 6, Børn. - Martinus Erikssen blev gift med en Christiane Lorsdatter Asselvold hvis fem den omtalte Jørgsport i Dåsp med et Tilleg af Halvdelen i Langskibs, da hans Fader Erik nu havde kjøbt af Hs. Velbaarenhed Jobs, hvad Langskibs og sin fuldbaarne Part i Dåsp, fik Martinus Rasmus Hovedbygget og den anden Halvdel i Langskibs. Efter Rasmus. (2/1834 gjeldt. Randi fik atter med en Hans Jacob, som han indlod Ægteskab med den af Rasmus eiende Halvdel i Langskibs blev under Auktion kjøbt af Sivert Gunnulfsen Torbolten, som igjen nogle Aar derefter bemeldte Andel i Langskibs til Jørgen Rivers Arvinger Hs. Velbaarenhed Martinus Dåsp fik Rasmus sin Hustrue et Barn, den dette efter Faderen, og hans Enke Christiane blev senere gift med Ole Larsen Dåsp, hvorved hun overbragte ham hendes hin forhverte, og bemeldte Halvdel i Langskibs til Eiendom. -

En anden Familie som ligeledes her knytter sig til Opgivelsen af bemeldte Gaard Sorthe, og som vel bør omtales med Sorthefolket, men jeg ogsaa her omtale, efter som den staar saa nøie i Forbindelse med min Moders Forfædre.

Den første Mand af denne Familie som jeg kjender, er en Peder Olsen Sorthe. Han maa vist være født for aar 1699. Hans Fødested er i Kjøndrup af Ramus Ministrialbog, den noteres begyndt med følgende aar. Peder Sorther Kirstine Kjøndrup

jeg ikke. Derimod finder jeg nævnt en Søster af hum, nemlig en Inge-
leev Olsdatter Sorthe, som Aar 1715 blev gift med Einer Olsen
paa Sorthe (i Overside), og de Einer den Gang var Enkemand, Kan
man forudsætte, at Ingeleev Hannum have været paa vidt forskjellig Alder, at
hun ingen Børn, hun efterlod sig.
Hannibal Paul Olsen Sorthe derimod har efterladt mindst
2 Børn, nemlig Sønnen Sjur Paulsen Sorthe, (som hun nedenfor
vil) og Datteren Barbara Paulsdatter, som Aar 1705
blev gift med Sjur Isaksen paa Ytre Skaue, hvor
de bode, og efterlod sig den, Efterkommer, som nu gaardbrugede
ovenfor. Sjur Paulsen Sorthe bode paa et af Gaardene
Sorthe tronde Jordbrug, hans første Hustrue var Ragnild
Knuds Datter Storø Engesæth, med hvem han blev gift
Aar 1708, og efterlod ved Død Aar 1728, gift de han sig efter
i Aaret 1730 med Gjertrud Jacobs Datter Skarsæth, som
døde Aar 1762, 76 Aar gammel. Sjur døde allerede Aar 1758,
78 Aar gammel, følgelig var han født paa Sorthe Aar 1680.
Af første Ægteskab med Ragnild Knuds Datter, havde Sjur
fem sine første Børn, og efter al Sandsynlighed allesammen,
og dette hans Børn, vil jeg her opregne i følgende Orden:-
1. Even i Sjursdatter. Hun blev født i Aaret 1710 eller 1711,
og blev hun første Gang gift i Aaret 1735, med Gaard-
bruger Peder Jensen paa Gaarden Flemsæth, en Søn af Jens i
Aaret 1742. efterlod Jens Eriksen (Flemsæth) og Maaren Olsdatter Nedre Skaue, og

Hun Peder Klemetse Døde Aar 1750, 46 Aar gammel, blev Gave atter gift Aar 1751 med John Nilsen fra Lund i Os-Kaag, og havde hun Børn med første Ægtemand Klemetse. John Nilsen Død Aar 1787, 62 Aar gammel, og Gave Død Aar 1801 92 Aar gammel, og om hendes Børn, saavel af første som hendes andet Ægteskab, er udførligt omtalt i min Slægtshistorie.—

2. Birthe Gjærdalen. Hun blev gift Aar 1736 med Elling Olsen Klokseth, og havde de ingen Børn, men om de havde Børn og Afkom Kjender jeg ikke til.—

3. Ragnild Gjærdalen. Hun blev gift Aar 1751 med Ole Larsen Foss hvis Efterkommere endnu bor paa hendes Gaard Foss i Gr. Kaags Sogn.

4. Ingeleiv Gjærdalen. Hun blev gift Aar 1745 med Amund Einersen Sorthe, (Se ovenfor)

5. Rasmus Gjærsen. Han havde paa Fødningsgaarden Sorthe, og var han først gift Aar 1745 med Gjertrud Halvorsdatter fra Strømmen, og efter hendes Død blev Rasmus atter gift Aar 1762 med Ragnild Einersdatter Sorthe. Rasmus Sorthe Døde Aar 1772, 51 Aar gammel og efterlod sig følgende Børn, og alle af første Ægteskab, nemlig.

1. Peder Rasmussen. Han blev gift Aar 1766 med Christi Olsd: Storhaug, hvorfra hun, og hendes fem Børn.

2. Rasmus Rasmussen. Han bosatte paa Hartum, og om

hvem skildes sig Born, Kjendes sig ikke til.

3. Ragnild Rasmusdatter. Hun blev gift Aar 1804 med Rasmus Nilsen Skillevig gjorde, men blev formedelst sine Gaarden Sildebakken i Borgunds Sogn. Om Ragnild havde Born, er der mindre Von til, da hun var vel 50 Aar gammel da hun blev gift.

4. Ingeborg Rasmusdatter. Hun blev sine Gaarden Harheim, om hun havde Born, vides ikke.

5. Gorhild Rasmusdatter. Hun blev gift Aar 1771, med John Hoversen Indberg

6. Endelig Sønner Ole Rasmussen, gift i Aaret 1774 med Brit Arnundsdatter fra Eidsvig, blev sine Gaarden Sorthe, og dode hen Aar 1804, 53 Aar gammel, efterladende sig blandt flere Born Sønnerne Paul Olsen og Peder Olsen, af hvilken den sidstnevnte

1. Peder Olsen blev gift i Aaret 1818 med Johanne Bjørndatter Indsvigen, med hvem han fik Sønnerne Sivrin og Peter og Døtrene Bertha, gift med Jørgen Jørgensen fra Valdø, og hun fraadø Sønnen Johan gift med Petrine Pedersd: fra Solnordal, og sine Døtre Johanne, gift med Ole Rabben og Petrine som ovenfor er just gift med Rasmus Pedersen fra Valdø.-

2. Paul Olsen. Han var gift Aar 1800 med Johanne Christensdatter Sorthe, blev sine Sorthe og efterlod sig følgende Born.

1. Ole Paulsen. Han bor sine Gaarden Sorthe, er gift med Bertha Larsdatter Gjesmundseth, har ingen Born.-

2. Rasmus Paulsen. Han dode ugift i Tjenste hos Hr.

C. E. Rönneberg i Stor Nörup.

3. Christine Peulsdatter. Hun blev gift med Mikael Jørsen Gytte Skuus, hun 2 Sønner og 2 Døtre, hvoraf Sønnen Peter er gift med en Brodersdatter af ovennævnte Bertha Gudmundstte, og da Peter selv er en Søstersøn af Bertha Mand Ole Peulsen, og da disse som sagt ingen Børn har, have de oplodt til bemeldte Peter Gytte Skuus, sin Part af Gaarden Sortte, beliggende til Eie og Brug, med tilhørende Føreret.-

4. Bertha Peulsdatter. Hun er gift med en Ole Anthonsen paa Gaarden Stenstte i Skuus Sogn, og havde de Døtrene Petrine, gift med Ole Hendrik Jørgen Skuus, hvorpaa bemeldte Gaard Stenstte, har flere Børn.-

Anmerkning.

At den til Gaarden Sortte liggende Fæstebrev har været for det meste udhuggen, den er over 16 Fj, heer meen Bevis for i en gammel Matrikkel forfattet det nionde steer, hvor det paa det nøieste er angivet, ved hvor der var forskellige Herligheder, som hørte til Gaardene, saasom: Fæstebrev, Sperrebrev eller god Brandsetning, ringe Brandsetning, saaer er disse Herligheder nævnte, forsaavidt de tilhøre hver forskellig Gaard. Nu er det ingen paaskjelnende, ved i den nævnte Matrikkel er opført, dels Sommer-Rug, dels Sperrerug, tilliggende Gaarde i Skuus Sogn, som nu her udvider Mangel paa Rug mellem Gaarde som Solvd Sortte, Vangen (Skuusvang) og Apelvig, ere opførte med ingen Rug, hvorken Sommerrug eller Sperrerug, hvilke Gaarde nu det imodhar

de bedste Øvrighedspersoner i Søndmøre. Hermed meden ei
vorde, at de nordre Fogderder som hidtil siden 1662 have Mangel paa
Skyds Skydsskyds enten Hester eller hvilke helst Vand-
førsel ophørte og afbrøde paa deres egen Bekostning fra Solnør,
Sorthe, Hovringdal o.s.v. eller at hine Fogderder kun i Nødstil-
fælde vorde Vandførsel og at den Tid hvorfra Udskrivning af
Skydsbønder har vorret den samme skal sættes til, at de nordre Fog-
der Solnør Skrivang Opdalsøy Sorthe Hovringdal, ved sidste 1667
ingen Skydsmænd eller Skydsskyds have. At Officererne Hoved-
førsel paa de nordre Fogderder, efter Sorthe, ved den her omhand-
lede Tid, var at fremskaffe Skydsmænd til Skydsskyds,
fremgaaer deraf, at ifølge den nordre Matrikkel, er for Fog-
den Sorthe Vedkommende, med 2 Officerer, er opført at vinterføre
paa Fogderden 4 Heste. Endnu at Bevis for min omtvistede Fri-
stand, i den nordre Ridning er at ifølge en Underskrivelses Kom-
mission, dat den 31 Octobr 1685, ved Kongelig Ordre blev paa-
lagt Amtmand Johannes Lillienskiold, Fogden Jacob Mo-
thesen Eldetorpet med flere, i Forening med 8de Skydsbønder
dat paa ved Aastedet at anstille Undersøgelse i nordre Søndmø-
re, om der vare Skydsskyds ophørte og i Følge dat enten Kunde un-
ders dat overdrage til Skydsvæsenet, eller vare opførte
siden Lov fra høiere Vedkommende, og da af Skydsen kun betalt
Skat eller Tiende til Kongen efter Lover, og de kiøbte Gaar
om Sorthe Skyds." At paa en Gaard (Fogderd) Sorten, dom-

Hr. Provst Hjermann i Borgund, hvem Tiendet, tilhører en Deling, som hidintil her været brugt. Vi ønskede skriftligt i Dagen om ovenskrevne Sorter Deling paa Ny Stadfæstet den 7de Maii 1686, og befandte Os, at denne Deling her været brugt aaltid og over Forfædre, i over 40 Aar, dog at de ingen Ret derfor have haft af Hans Majestæt Kongen. Der befandtes ved Dagen liggende 7 Sjøter Hjemme, og ved Siden 3 Sjøter, men iblandt ere kun 2 Sjøter Dagstimmer, det øvrige som er Dagskog eller Hugne i Prioritor, Kirken og Præstebordet Fordre 1 Dag: Sorthe ver Prioritor Eiendom, Degnens Præstebords og Indvig og Edvig, Nabogaard: til Sorthe ver Skiens Kirke Eiendom:) hvilket synes ubilligt og Skadeligt, hvorfor de Skyldige bør tiltales. Og som vi nu forfinder, at disse Dagseiere ingen Ret her dertil, men i Høieste Maade skadelig, for dens megen ødelige Skoghugst der under begaaer. Thi er dem herved, efter Loven assagt, at inden 14 Dage at lade den ned Reste, under Straf og Tiltale!!

Af ovenstaaende Forretning fornam, at Sorthe Hjørnskog, allerede den Længde som udhugges og med Dagen i at man var nødt til, at skjære Dagbord baade af Dagskog (Hjørnskog).

Øies olten i Vatne Dagn.

Johan i Øie, er den første Skumfader for Øiesotten som jeg kiender. Han nævnes som bruende paa Øie som Tiendeting Aar 1586, da Gisle godtfel, skrivelig Øies hørte, ble for-

kommet til John Pors til Sørø. John Øes hevde vist Sønnen Ole Johnsen i Øes, men hvem Kjender jeg ikke ad anden Vei, end at hans Søn Ole Rudde sig Ole Olsen i Øes, og nævnes hun som Medeiendomskreiver af et Skjøde hvis dato Aar 1680. Ole hevde Sønnen Helge Olsen i Øes, som ifølge Togd Møllers Skiøde af 20de Mai 1693 til Lensmanden i Vetne Ole Andersen Rot. skal Helge Øes, neuer Forfatterens Kommer fra Hagen fra Ellingsveen til Øes, som dem til Erik Langsetts o: fl:. Helge Øes var gift med en Ingelev Rasmusdatter, hvor hun var fra ved jeg ikke, kun for jeg at hun døde Aar 1705, 51 Aar gammel. Helge selv døde Aar 1728, 86 Aar gammel, efterlevende sig følgende Børn.

1. Dorthea Margrethe, om hvem jeg ikke veed mere.
2. Christopher. Han hevde først Gaarden Heimdal i Aker Sogn, hvor han afhændede sig en talrig Slegt, hvoraf Flere endnu bo
3. Nils Helgesen. Han hevde først Gaarden Bjørkevold i Vetne, hvor han afhændede sig Efterkommere hvoraf Flere endnu lever.
4. Rasmus Helgesen. Hans Kjender jeg kun der af, at han var 42 Aar gammel Aar 1745.
5. Ole Helgesen. Han hevde i Øes, og blev han gift i April 1707 med en Britte Eivindsdatter som døde Aar 1750, 64 Aar gammel. Aar 1723 Kjøbte Ole Øes og Peder Olsen Tandstad Vetne Kirke af Kong Frederik den 4de, først Vetne Sogns Almue Eyen, med tilliggende Jordegods for 228 Rigsd: 4ß Skilling. Ole's

Døde over hvis jeg ikke fik angivet. Derimod har jeg fundet hvem Børn
noont, og som jeg her nedenfor, vil opregne i følgende Orden.-
Einer Olsen. Hvem var gift aar 1733 med en Brønille Anders-
Datter fra Alvestad, og boede de i Eidsvighuse, hvor Einer døde Aar 1762
46 Aar gammel, efterlevende sig, foruden Dattren Brønille, født 1761,
og døde i Oes aar 1831. 70 Aar gammel. ogsaa Sønnen Christopher, gift
aar 1790 med Brit Torbjørns D: Alvestad, og boede i Alvestad, og hvorfra de
blev skilt fra Børn Døtrene Eli gift med L. N. Alvestad, og Olave
gift med Rasmus Oes, (Sønnerne, samt Alvestad Ætten:) -
2. Helje Olsen. Hvem blev gift aar 1742 med Enken Ingeborg Ols-
Datter fra Velde i Skue, boede der, og havde flere Børn, og hvem døde 1761 (49 Aar)
3. Ole Olsen. Hvem boede i Aadvestad, og var her gift i Aaret 1735 med
en Gjertie Christophersdatter formodes Christie død 1774, 46, og Ole dør
aar 1803, 72 Aar gammel og havde følgende Børn 1. Sønnen Helje Olsen,
gift Aar 1791 med Ingeborg Alvestad Enken 2.. Torbjørn Olsen som
er 2den Ægteskab blev gift aar 1820 med en Cornelie Christen Datter fra
(Af 1ste Ægteskab, havde Torbjørn Dattren Brit gift 1790 med Christopher Alvestad. Enkemanden
fremmerlig i Skue uden Børn) 3. Christopher Olsen som aar 1792
blev gift med Margrethe fra Hetlehol havde barn, og afgik ved Døden
bortfjeldige Aftenen, hvoraf Slægt endnu lever. 4. Ole Olsen. Hvem var
gift Aar 1775 med en Inger Hansdatter Tendøen som døde aar 1815
70 Aar gammel og Ole døde aar 1804, 72 Aar gammel. De boede fra Alvestad
og om deres Børn, se om Alvestad Ætten:)
4. Anne Olsdatter. Hvem blev gift aar 1733 med Anders Andersen fra
Alvestad. Se nedenfor om Alvestad Ætten.

5te Britte Olsdatter. Hun blev gift 1743 med Willum paa Store Steingaard, og efterlod sig ten Børn.

6te og 7de Reynild og Marie Olsdøtre Øer. Om disse Børn jeg intet videre til. 8de Lars Olsen, gift 1743 med Reynild paa Lillesjølien.

9de Knud Olsen. Han bode paa Sotnæ gaarden Øer som de ver foran longen Tidsfæster Odelsgods, idet at hans Fader Ole Halvorsen ved 2de Skjøder, af Aar 1701 og 1723, vare blevne Eier af Gaarden. Knud blev først gift i Aaret 1746 med en Rebekka Svendatter Blindheim, og 2den Gang Aar 1754 med Cæcx Knudsdatter paa Tenstjord. Knud Øer tiltraadte den Odelsgaard Aar 1751, at han samtlige 8te Huse i Øer med brandte, hvorved han mistede al sin Indbo, Klæder og Medvenet. Knud dode i Øer Aar 1776, 58 Aar gammel og efterlod sig følgende Børn.

1. Eli Knudsdr. Hun blev gift i Aaret 1800 med Lyder Larsen Dalen, som søster af Strømnes Larsen Storsætter, men bode paa Gaarden Sørøy i Borgøens Sogn, om de efterlod sig Børn og Efterkommere, ved jeg ikke.
2. Brynille Knudsdatter dode ugift i Øer Aar 1778, 22 Aar gammel.
3. Ole Knudsen Øer. Han bode i Øer, og blev han gift i Aaret 1778, med Eli Rasmusdatter Drønnesmo som dode i Aaret 1836, 75½ Aar gammel. Ligefrem Aar 1780 Kaldet Ole sig Prostens Medhjelper, og dode han Aar 1820, 71. Aar gammel, og om hans Børn, henvises for.

4. Ingelew Knuds Datter. Hun var ugift, men med hvem ved jeg ikke, men hun døde som Husmandskone ved Vatnesjøen i Januar 1823. 69 Aar gammel

Af Ole Knudsen og Eli Rasmusdatter Øus Børn, Kjendes følgende

1. Peter Olsen. Han blev gift Aar 1833 med en Ingelew Andersdatter og bode de paa Gaarden Langsett i Vatne, af hvem Børn nævnes Sønnen Ole med flere vides.

2. Rasmus Olsen. Han bode paa Fedrenegaarden Øer, og blev han gift Aar 1817 med Olave Christopher Datter Alvestad, med hvem han havde følgende Børn.

1. Ole Rasmussen, han bor paa Gaarden Øer, og er han gift med Christi Pedersdatter Store Skrøstad og have de flere Børn.

2. Christopher Rasmussen. Han er gift med Anik Gundersdatter Vedseth her i Eidsvigheia, har Sønnen Rasmus, Klokkesanger i Vatne, og er gift med Maria Madsdatter Fundhole, Enke efter den nylig forrige Klokkesanger i Vatne, Paal Johan Thorsen Skare.

3. Jens Rasmussen han er gift med Petrea Skarseth her i Høvig i Skaun Sogn, have flere Børn.

4. Eli Rasmusd., Hun var gift med Peter Stenersen paa Alvestad, som have flere Børn, hvoriblandt Dalbrer Berth, gift med Paal Johan Pedersen Vatne, og som have paa nær halve

Gaarden i Ytterøen bruke i Eie og Brug, saasom Følgebrev af, hvor han afstod sine Huse paa nye Pontoppidan 1870.

5. Bolette Rasmusdatter. Hun er gift med Rasmus Andersen paa Gaarden Stokke paa Ellingsøen i Borgunds Sogn.

6. Katrine Rasmusdatter gift 1876 med Amund Jørgensen Vatnevågen, hvor de bor.

3. Birthe Cecilie Olesdatter Aas Datter. Hun var gift med Lars Olsen Ytre Ekrol, hvor de boede, og efterlod sig følgende Børn

1. Sønnen Olaus Larsen. Han var gift med Ingeborg Pedersdatter Storø Engeuth med hvem han fik Døtrene Elisabet og Petrine, af hvilke den første i Aaret 1875 blev gift med Ravelsøen Knud Andersen Lundevold, hvor de bor. Olaus Ytre Ekrol blev boende paa Øen i Nærheden af Gaarden Stokke paa Ellingsøen, og han Enke blev som ovenfor anført gift med en Einer Rasmussen Døsje, og bor formedelst paa Ytre Ekrol.

2. Dorthea Olava Larsdatter. Hun var gift med Peter Johansen i Eidsvaag med hvem hun fik Sønnerne Carl, gift med Christopher i Eidsvig, og Lars, gift med Ingeborg Olsdatter i Ertevaag, og Dorthea Birthe, gift med Peder Pedersen Tandstad.

3. Dorthea Ingeleiv Larsdatter. Hun er gift med Ole Eskildsen i Ertevaag med hvem hun fik Dorthea Ingeborg, gift som ovenfor med sit Fostbarn Lars Petersen fra Eidsvig.

4. Berte Lensdatter. Hun var gift med Arnulf Benedikts paa Vatne, er død, og efterlod sig flere Børn, hvoriblandt Sønnen Brit eneës.

5. Ellen Lensdatter, er død og var gift med Jesper Halvorsen Skeie, boede paa Gaarden Ytre Ekre, og efterlod sig Sønner Halvor og Døtrene Lovise og Ellen, af hvilken den sidstnævnte gift

Elvestadætten.

Knud Elvesten er den første Stamfader for Familien Elvesten, som Navnet, for dig at sige Knud, men flere af hans Efterkommere, ligeledes har havt paa Gaarden Elvesten i Vatne Sogn, men hvor og paa hvis ejendom har ikke Oprindelig. Omtalte Knud Elvesten nævnes i et Skiftebrev udstedt i Leggedals Klosterlen Aar 1600, og mere ved jeg ikke om ham. Anders Knudsen Elvesten var den forrige Søn. Han havde paa omtalte Elvesten i Aaret 1618, da han i omtalte Aar kjøbte et Jordstykke i Gaarden Ertevang i Vatne Sogn af en Jordeier Brynjulf som paa Nedre Glomsetten, hvilken Gaardspart Jordeier Peder Brynjulf Thorkildsen Nedre-Glomsetten havde kjøbt ved Skjøde udstedt fra Gaarden Hellem i Vestre Sogn Aar 1583. Omtalte Anders Knudsen havde Sønnen Knud Elvesten, om hvem jeg forøvrigt intet ved at berette, kun for jeg, at han efterlod sig Sønnen Anders Knud-

fer, der forekommer i offentlige Breve fra Aaren 1702 og 1705, og ser jeg, at hun døde i Aaret 1715, næsten 47 Aar gammel. Hans Hustrue Navn ved ikke, kun ser jeg, at han boede paa Elvestuen, hvor han efterlod sig følgende Børn.

1. Christopher Andersen, som boede paa Gaarden Elvestuen, og var gift i Aaret 1720 med en Barbro Andersdatter, der fødte ham Pigebarnet, og døde hun i Aaret 1769, 78 Aar gammel. Christopher døde Aar 1776, 72 Aar gammel, efterladende sig 4 Børn, nemlig: 1. gift Aar 1750 med Gaarden paa Stette og bar den 2. Anders, der døde ugift Aar 1752, 22 Aar gammel. 3. Anne, der døde ugift Aar 1753, 18 Aar gammel, 4. Kjersti, der Aar 1755 gift med Ole Olsen fra Øen, men boede paa Elvestuen og havde hun døde Aar 1805, 72 Aar gammel, og Kjersti døde Aar 1774, 46 Aar gammel. Ole P. Ring gift Aar XX med Ingeborg Olsdatter Elvestuen. Ole og Kjersti havde følgende Børn 1. Halje Olsen, gift Aar 1791 med Ingeborg Olsdatter Elvestuen, boede 2. Asbjørn, hvem første Hustrue Navn jeg ikke, men 2. Ægteskab blev han gift Aar 1820 med en Gjertrud Christensdatter Fremmerlid, men af 1. Ægteskab var Datteren Brithe Asbjørnsdatter paa Elvestuen, som Aar 1790 blev gift med Christopher Eriksen fra Eidsvigen, bar paa Elvestuen, og havde Sønnen Asbjørn, der boede paa Hernes paa Hovden, og Døtteren Olave, gift, som ovenfor

m er født, med Rasmus Olsen Vee, og Eli Christopher-
datter, gift med Peder N. Pedersen, Sønder Ørsl. 3. Christopher + Ole.
2. Arnoldier Andersen Elvestuen, som blev ugift.
3. Anders Andersen, gift Aar 1733 med Anne Olsdatter Vee og bosatte
sig paa Elvestuen til sin Død Aar 1772, 66 Aar gammel og efterlod
sig følgende Børn 1. Ole Andersen gift 1764 med Ingeborg Marie
Knudsdatter Erbeveng og blev Aar 1785, 51 Aar gammel. 2. Anders Andersen
der blev gift Aar 1759, med hvem vedkommende i Alt. Han boede i Skovsthuegen.
3. Bitte Andersdatter. Hun blev gift Aar 1767 med Christen Lungsthe
4. Peder Andersen. Han blev gift med Anne Pedersdatter Erbeveng i
Aaret 1772. 5. Christi Andersdatter gift Aar 1772 med Peder Erbe-
veng.
4. Cari Andersdatter Elvestuen. Hun blev gift Aar 1711 med en
Ole Arnoldsen Vestre og efterlod sig et Uægteskabs Afkom. –
5. Ole Andersen, om hvem ved jeg Kun, at han boede paa Vestre
i Aaret 1729.
6. Brøndille Andersdatter. Hun var gift med Einer Olsen
Vee og død i Aaret 1737, men boende Eidsvigheger, med hvem
hun havde foruden en Datter Brøndille, ogsaa Sønnen Christo-
pher, gift Aar 1740 med Bitthe Poulsdatter Elvestuen, og
havde med hende Døtrene Anne, Eli og Sønner Poulsen
i Ho overtog Gaarden Elvestuen. Eli blev gift 1812 med Peder N. Pedersen
fra Nossi i Skien, boede paa Gaarden Elvestuen, og har følgende
Børn 1. Sønnen Peter, der var gift med Marie Severts Datter
Anton Olsen & Eduard Olsen Lunde

Eidsvig, og ved det hans Fader Hr. afsigt at Sønnen Peter Nielsen Quarder Ulvestad som han havde faaet i Ekteskab af sin Fader, Peder Pedersen Rosø i Skien som havde Kjøbt Quarden, der var beneficeret under Borgund Præstegaard, men Peter, der ei fyndest vor at bo paa Ulvestad, solgte Quarden til Provst Rasmus Sonne i Stalheim, der nu har solgt Quarden i Forskjellige smaa Parseller. Peder Nielsen Pedersen Ulvestad Fader, Peder Pedersen Rosø var en temmelig rig og formuende Mand, thi foruden Quarden Ulvestad, eiede han Quarden Nedre Leite i Skien, et Brug i Quarden Vatne, samt Strømsholm og tvende store Porter i Skien og Vatne Kirke, foruden en meget Contanter i Brev og Sølv, hvilket han, paa Dødsleiet, som han forrigede sin Eiendom med, da han, som ovenfor er sagt, den 1805 endgik Ægteskabe med Enke Ingeborg Amunds Datter Bortha, som da var Enke efter Landhandler Pedersen Skien, hvorfra han selv erhvervet sin Rigdom, men som samme ved indkommet store Gjeldsforpligtelser, da, som jeg lade ovenfor anført, Kjøbmandskabet var en for sin Tid usædvanlig Herskabelighed, og ved at drive et omfattende Handelsvæsen, hvilke han naturligvis i Alderdagene var nødsaget til at indskrænke. Det forekommer ved en Skjøde, at samme Peter Eiendom Skulle Komme til at deles i 2de lige Dele, da han foruden Peder, og foruden de Børnene

Peter, men den Skjebnen vilde, at Peter skulde blive ihjelslagen paa Romsdals Marked aar 1824, fik Sønnen Peder Nielsen Pedersen Elvestuen hele Arven, og dannede ved sine gode Forhold. Peder blev som ovenfor omtalt, gift aar 1849 med Ole Christophersdatter med hvem han fik, foruden hans ovennævnte Søn Peter, ogsaa 3 Døtre, nemlig 1. Christophine, der i Aaret 1843 blev gift med Ivar Larsen Stenhaug i Skaun Sogn, hvor de bode, og her var en betydelig Rigdom sammenbragt, men de fristede den Elendige at aar 1845 Palmesøndag, medens storstedelen af Gaardens Folk var ved Skaun Kirke, nedbrode saalænge deres betydelige Pengeskrin og Stabur, men ogsaa al deres Klæder, Madvarer og Klæder Contanter og al øvrig Indbo gik tabt. Endelig gik bemeldte Ivar Larsen sig ned gjennem Isen paa Engesetvandet den 30 Januar 1862, og druknede. Han efterlod sig Sønnen Peter, og Datteren Rosine, hvilken første nu bor som Enke i Skaunvang, efter afdøde Gaardbruger Jensen, og have 2 Døtre.

2. Petrine Pedersdatter Elvestuen, Hun er gift med Thomas Emanuelsen paa Brendal, med hvem hun har Sønnerne Peter, Carl, Daniel, Lauritz, Peder, Olaf og Døtrene Elise.

3. Bertha Pedersdatter, der er gift med Ivar Olsen paa Vatne, Surnadal, og have flere Børn.

Den ovenfor nævnte Ole Olsen paa Dæs, som aar 1855, blev

gift med Christe Andrea Christophersdatter og boede paa Elve-
stad til sin Død aar 1774. havde foruden Sønnen d. Hdgiv.
2. Soldaten 3. Christopher paa Hellehol, og paa 4. Sønnen Ole. For
aar 1775 blev gift med Inger Steens datter Tandaas og boede
paa Elvestuen. Ole Død aar 1804. 72 Aar gammel og Inger Død i
Aaret 1815, 70 Aar gammel, og havde blandt flere Børn Søn-
nen Steen Olsen Elvestuen. Hvor boede paa Elvestad til sin
Død 1844, og efterlod sig følgende Børn.
1. Ole Steensen. hvor bor paa Gaden Strand i Vatne Sogn og
har flere Børn.
2 Knut Steensen. hvor bor paa Gangsted, og har Sønnerne Knut
og Peder Olsen.
3. Peter Steensen. hvor er gift med Oli Rasmus Datter Øen,
bor paa Elvestuen, og har flere Børn
4. Christopher hvor bor i Eidvig
5 Peder. hvor boede paa Vatnehol, er død.
6. Olava, gift aar 1826 med Peder Collingsen Øksegotten, og
7. Inger, gift aar 1846 med Albertinus Jørgensen Lille Stav-
sette, uden Børn

Et Par Ord om Gaarden Vatne og dens ældre Beboere.

Gaarden Vatne i Sognet er samme Navn, er efter al Sand-
synlighed en af de tidligste bebyggede og til Kirkeeiendom afhæn-
de Gaarde paa Søndmøre. Den er af Søndmørs Skibredder er
afskyldt efter denne Gaard, nemlig Vatne Skibrede, Rauma

forvidskotte sandsynligt, at Gaarden Vatne var en ved ad Gaard i
det 10de Aarhundre, da Kong Haakon den Gode lod Landets Bebyggelse ind
ved Skibredet. Gaardens Beliggenhed ved det fruktbare Vatnvand,
hvor en fiskerig Elv udmunder i samme og Nærheden til Søen,
med i øvrigt god Beliggenhed, har vist bevirket en Nybyggers Valg,
der udsøkte sig Hus og grundlagde sin Gaard. Som meget sandsynligt
var ogsaa de store Vidder fra oggaaende den over 1 Mil lange og brede
Vatnedal, ved bevoxet med gode Furuskove, ialfald i den nordre Del,
gaaende, men endog langvarig ned i det 16de Aarhundrede, es ledet for, at
disse store Vidder nu ere bevoxne med nogle ubetydelige Birkekrat.
Navne paa adskillige Steder, baade inden Gaardens Indmark og
Udmark, saasom Smiegaasen, en Elv, hvor Vandfugle ere opfløjne
Sommertiden, Sommergrinder, Fuldordegaasen vesten for den gamle
Kirkegaard paa Vatne Gaard, Fuldordegaasen paa Hallehola,
ved en X Vatnes Elvgaard, der Vidne om Forfædrenes Hovedsysler,
i gamle Dage, ogsaa i disse Traktor. Vatne Gaards Enemærker
ere meget i gamle Dage bievne strakte sig til Søen, hvor nu den
i senere Tid opdyrede Gaard Elvestuen ligger af, med sin Udmark.
At disse Tilfælde have virket, have man som usælbarligt Vidne
at formode efter Skibsnævnet til Skibredets Skifte, hvor ligge
det de seneste Tider, vedkommende paa Elvestuens Grund, men dog mere
altid Redde Skibredet, efter Skyldmænd, hvor Skibet ligger,
og hvorpaa det udrustedes og skulde Hjælp i Fredstider, paa ere det som

gjerdt, at hint Skibsstuen her igjennem Dage ligger paa Gaar-
den Vatnes Territorium. Stedet hvor det nyopførte Skibsstuehus ver
beliggende, er at søge op fra Siden til Lundhaugen Haugerud nyli-
gen opførte Vaaningshus, og den Side grundlagdes, fandt man 1½ al.
lem nede i Jorden en gammel Skibs Kjøl, omtrent midt den nu-
værende Stove Gjæst, hvor Skibsmuslet har staaet.
Gaarden Vatne her ellevskjønt i Oldtiden voxet Skoviet godt,
dette vel sige Gaarden Belver ikke saa Gaarden, ligesom at Gaarden
ver bare et Mands Brug, som ogsaa ver tilfældet Skibbrugen ef
det 16 Aarhundrede. De allerførmeende Beskrivond heer tem-
meligt tidligt overtalt den første Skoviet igjennem Dage, til at
følge sig Gaarden Vatne, den der til Gaarden den Tid ver et betyde-
ligt Lagesiddende i Elven, og saadanne Herligheder, der mun Ei-
gemsker gaae, at Gesteyerne vare verksomme til at tilbøye sig som
Eiendom. At Lagesiddendet i Vatne Elven, her vanet betydeligt
i gamle Dage, skjønner den af, at i gamle Gaardskyndelser, hvor
Gaarden Vatne nævnes, staaer altid Elven opført ved Siden af Gaar-
den, for den samlede Matrikkels Skyld. Den forneste ikke ret
klart om hele Gaarden Vatne her hørt til Gesteyssel, dog maa
ei er sikkert saa, om der er foregaaet nogen Forhøielse af Gaardens
Skyld, efter hvormed som Gaarden gik fremad i alle mulige Ret-
ninger. I Beskrivelsen er Vatne opført for 11 Vogter, tilligemed Vatne
Vaaningen. I Gaardskyndelsen over Gesteyssel fra Aar 1582 er

Vatne med Elven oppført for 1 Vog 1 Pund, og hvis ingen Forhindring af Gaardens Skyld er forsvundet efter Aar 1582, saa maae der følgelig ikke have været mere end 1 Vog 1 Pund Gjældende af Gaardens Skyld, altsaa ikke mere end hvad som kunne udgjøre for Elven alene Lapafiskende i Elven, men nøiagtigt erfaret er det ikke. –

Af Vatne Gaards øvre Beboere, hvor jeg ikke har oppført saa mange, som de gamle herunderevne Skrifter som jeg her nedenfor nævner.

Orm Johnsen er den første som jeg kjender, der har havt saa Vatne. Han nævnes som Lensmandsmand i det Skiftebrev som Karl Knudsen i Gjerde udstedte paa Gaarden Malnes efter 1516, og at Orm kunde oplyse Vidnesbyrd om hvilke Gaarde der hørte ligget til Gjerdegodset, er Karls Fader og Forfædres Jord, forudsætter, at han maatte være født og opvokset paa Vatne Gaard, følgelig har ogsaa haft Fader John ogsaa havt der for ham. Orms Søn var John Ormsen. Han har med endel Arvet som Vatne er Skyld, fra Aar 1528. Jons Søn maae den store Johnsen Vatne have været som nævnes i et Skiftebrev paa Aar 1538, og denne Søn maae den Johnsen Vatne have været, der nævnes som havende paa Gaarden Vatne, i Forligsbrevet paa Gjerdegodset til John Sven Aar 1586, og denne Søn maae det ogsaa have været den John Johnsen Vatne som forne kommer i paa Skiftebrevet Aar 1591.+ Benævnte John havde Sønnen Arne Johnsen paa Vatne som levede ved Aar 1618, og hans Søn var Lars Arnesen, der ogsaa havde Sønnerne Lars

+ paa Gaarden Tandsjord.

Syvve Vetne og Ole Syvve Vetne. Sidstnevnte Ole Syvve Vetne, blev gift 6 Aar 1711 med en Pige Andrette Pedersdatter Pedersen, og Sønnen Knud Olsen Syvve fra Gaard Vetne Aar 1744 fra Faderen Lars Knudsen Vetne. Bemeldte Lars Knudsen havde og Syvve Sønnerne Anders, som fik Gaarden Vetnehaugen til Eie med sin Fader, og Arne som boede boede Syvve Gaarden Vetne i Vetne Sogn.

Ovenfor her jeg sagt, at Ole Helgesen Øies oftere havde Sønnen Lars, gift Aar med Ragnhild Lille Tjølling, idet at Tilfælle noget om bemeldte Lars Efterkommere eller om Familien Lille Tjølling. Som Følge her af, maa jeg omtale denne Familie med et Par Ord.

Ole Syvve Lille Tjølling, er den første Mand som jeg med Vished ved at bestemme Tiden for, naar han boede Syvve bemeldte Gaard Lille Tjølling i Klæve Sogn. Vel fortælles mand om en Aslak Olsen Syvve Lille Tjølling, der skal have bestemt at erlegge 20 Skilling aarlig for sit Stolerum til Borgund Kirke, Reitkes Afgift Penge, og end og Syvve denne Tid, er Syvvehefte Gaarden som en ved Tjeneste, men denne Ole Johnsen boede her for 1527, saa at jeg er kun tilbøielig heem som Stamfader for Familien Lille Tjølling. Sønnesønnen Ole Lilletjølling boede her, omtrent Aar 1630, Hvilke Kjender jeg dog ikke, at have Sin Efterkommer eller Slægtskab med Gaarden i nærmeste Tider Kolder Knudsen, blev gift Aar 1687, med en Inger Pedersdatter som døde Aar 1701, 65 Aar gammel. Knudsen boede

paaen Gaarden Lille Fjelling tilhørende Dødsaar 1702, 76 Aar gl: Heen hendes anden Søster, Elisabeth: som Aar 1700 blev gift med den ærlig Kjendt Thorsten Olsen Fjelling, som hun fik nine udgiven Folkesøn. Thorsten hendes Søn-nen Heins Thorstensen, som oppaa bemeldte paaen Lille Fjelling. Aar 1722. blev Heen gift med Maret Olsdatter Store Engesæth som døde Aar 1739 82 Aar gammel, selv døde hun Aar 1741, 90 Aar gl: Som følger her af, maae Heen have indgaaet 4 Ægteskaber, og dette bevises saaledes at af, at heins Søn Paael Lillefjelling blev født Aar 1699. Paael var ogsaa 2 Gange gift, første Gang Aar 1726 med Ragnild Peders d: Krogstøtten og anden Gang Aar 1734 med Ragnild Pahlsdatter Lille Engesæter og Paael døde 1743, 44 Aar gammel, og hun Enke Ragnild gift Aar 1743 med Lars Olsen Elvestuen (som hun nu efter) med Paael havde Ragnild 4 Døtre nemlig: 1. Brit gift Aar 1730 med Store Heins paaen Store Engesæth, og havde Døtrene Stine, gift med P. Pedersen Store Engesæth (en Broder af Kirkejunker Knud Eklund) og havde igjen Døtrene Petrine, gift med Peder Knudsen Store Engesæth med hvem hun fik Døtrene Ingebjørg, gift med Ole-nius Rasmussen Øytne Eklund, efter at have de første Mand Elias Larsen ikke var kommen paaen Søen af første Ægteskab hun Ingebjørg Døtrene Elisabeth og Petrine, af andet Ægteskab Sønnen Elias og Døtrene Pernille, (som Oeistolten vanfør) Anders-jenglebe Petrine Peder Dotter gift med Jacob Halvorsen fra Nøre med hvem hun fik Sønnen Peter, gift med Johanne Thorsd: Valgjerm, og bor paaen Store Engesæth, har 4 Børn, samt Døtrene Cuxen, gift med Peter Elingsen Nøst, Anne Marie gift med Thomas Pedersd: Aarthe gift med

Ole P. Tylling, og enhver af disse 3 Døtre, hver flere Børn –

2. Ragnild Pauls Datter Lilletylling. Hun blev gift Aar 1771, med Knud Johnsen fra Vedbjørnø, fra hvem mange Slægter nedstammer.

3. Inger Pauls Datter. Hun blev gift Aar 1777 med en Johan fra Vestre i Frøstrup, fra hvem et betydeligt Afkom nedstammer.

4. Sine Pauls Datter. Hun blev gift Aar 1779 med Knud Pedersen Storhuus, uden Børn.

Som ovenfor er sagt, blev Pauls Lille Tyttings Enke Ragnild, i andet Ægteskab gift Aar 1743, med Lars Olsen fra Alvestad, som boede i Lille Tylling til sin Død Aar 1781, 64 Aar gammel, efterladende sig 3 Døtre, nemlig:

1. Maret Larsdatter. Hun blev gift Aar 1783, med Peder Andersen Store Tylling som Aar 1821, 67 Aar gammel blev borte fra Huuviken, og havde med sin Hustru Mentil, Sønnen Andreas Tylling gift, Aar 1813 med Brette Knuds Datter Bjørneim, og døde Aar 1845, 56 Aar gammel, og have de Døtrene Johan, død ugift Aar 1841 25 Aar gammel, samt Døtrene Lorine Peders Datter, gift Aar 1827 med Nils Nilsen Ytre Rein, døde de uden Børn.

2. Barbro Larsdatter. Hun blev gift Aar 1778, med Lars fra Kjørstad i Strands Sogn, og havde Sønnen Knud, fra hvem en Kjørstadfamilie nedstammer.

3. Ingeborg Larsdatter. Hun blev gift Aar 1771 med en Jørgen Jørgensen fra Flo i Nordfjord, boede i Lille Tylling til sin Død

Aar 1783, og Jørgen 2den Gang gift Aar 1784, med Cari Larsdatter Stor-
Fylling, og flyttede Jørgen til Guarden Ekrol alle, det den de vaar-
de Opsidder Fredrik og Guarden Lille Fylling i Bebodd. Jørgens Søn-
søn der ogsaa bodde Jørgen Jørgensen, bebor nu det nordre Brug i Ekrol.
De vaarnevnte Fredrik Lillefylling ingen Børn havde, og gav hun sin Brug-
del til Guarden med Tilstand, til en Arne Gjerstsen fra Sund Sulen i Nord-
fjord, som ogsaa Kjøbte Guarden af Bemeldte Arne var gift
med en Eli Johnsdatter, ogsaa fra Nordfjord. Arne døde Aar 1819, 71 Aar, og Eli
døde Aar 1828, 70 Aar gi: efterladende dersig følgende Børn.
1. John Arnesen. Hun døde i Ringen Aar 1813, ugift. –
2. Peder Arnesen. Han bode paa Guarden Valde, var 2 de Gange gift, før-
ste Gang med Ragnild Rasmusdatter Tørsø i Sovenfor),
3 og 4. Døtrene Anne, Brit, Ragnild og Sønnen Hans, og endelig
8. Sønnen Gjert Arnesen. Han blev gift Aar 1811 med Cari Jørgens-
datter Kinn i Nordfjord, bode i Lille Fylling, hvor de havde den be-
kjøbte, at Aar 1828. om Vaaren, nedbrændt den nordre nyd Van-
ningshus, og al deres Indbo, og dette blev paa folelagt for Gjert, at
han paa dig nødt til at bortskjøde Guarden til Peter Larsen fra Hov-
indelsvær, og da Gjert døde Aar 1835, 41 Aar gammel, blev Guar-
den Lillefylling nesten ene og alene overlagt paa hans Creditorer for
Gjeld, Gjert og Cari Lillefylling Han bode ligesaa Aar 18 i hvem de
følgende Børn, 1. Arne Gjerstsen, han er gift og bor paa Guarden Fursted
i Hjørnhavn Sogn. 2. Jørgen Gjertsen, om hvem nedenfor. 3 Peder Gjert-
sen, han er gift med en Cari Olsd: Ekrol, bode først paa Flatsmeen under

Tonksjön i Vetlanda Socken, tjenande som Gränsbricka i Lillefjälling.

4. Sjöverk Gårdsen. Hemmansägare, ägande som Gränsbrygga emellan Gårdarna Gamleim och Borgunds Socken, hvarför Börd.

5. Bottenen Sjögång Gårdsdelen, tillhörande Hemmansägare Olaus Hallvig, hvarför Börd.